

Utbildningsinspektion i Sternöskolan

Förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten.....	3
Bedömning av verksamheten	4
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	5

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Sternöskolan den 18 till 19 april 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Sternöskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Sternöskolan intervjuades rektorn, lärare, förskollärare, fritidspedagoger, elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i de olika årskurserna. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Sternöskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	82
Förskoleklass	15
Grundskola	127

Sternöskolan ligger i västra delen av Karlshamn. Skolan bedriver verksamhet inom förskoleklass, årskurserna 1–6 samt skolbarnsomsorg. Elever och personal inom F–2 verksamheten är organiserade i två spår, Jollen och Skeppet. Övrig personal utgör ett arbetslag där eleverna går i åldershomogena klasser. Cirka tio procent av eleverna har utländsk bakgrund. På skolan finns 20 procent fler pojkar än flickor och de finns främst i de äldre årskurserna.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Sternöskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att verksamheten vid Sternöskolan övergripande är av god kvalitet. Klimatet på skolan är gott och de allra flesta eleverna trivs och känner sig trygga. Skolan arbetar på ett mycket bra sätt med normer och värden samt med elever i behov av särskilt stöd. Det finns vidare en god samverkan mellan förskoleklassen, de lägre årskurserna och skolbarnsomsorgsverksamheten. Skolan bedriver ett bra kvalitetsarbete. Styrning och ledning fungerar väl och skolans personella och materiella förutsättningar är goda.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör följa upp elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.
- Skolan bör fortsätta utveckla sitt arbete med elevinflytande så att eleverna med stigande ålder och mognad utövar ett reellt inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer.
- Samtliga elever måste ges möjlighet att delta vid utarbetandet av åtgärdsprogram.
- Skolan bör se över sin timplanefördelning så att eleverna erbjuds den garanterade undervisningstiden i samtliga ämnen samt anordna elevens val i enlighet med kraven i förordningen.

Inspektörerna bedömer att nedan angiven brist snarast skall åtgärdas.

- Svenska som andraspråk ges som stöd och inte som eget ämne (2 kap. 16 § grundskoleförordningen).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

Vid Sternöskolan följs elevernas kunskapsutveckling upp genom nationella ämnesprov i svenska, engelska och matematik i årskurs 5. Varje läsår följs också elevernas utveckling upp genom en klasskonferens. Fokus vid klasskonferensen ligger på att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Av intervjuerna framkommer att skolan inte har någon samlad bild av kunskapsutvecklingen i andra ämnen än svenska, engelska och matematik.

Tabell 1. Andel elever som uppnått målen i de nationella ämnesproven.

Årskurs 5	Sternö skola		Karlshamn	
	2004	2005	2004	2005
Svenska	61 %	88 %	79 %	80 %
Matematik	78 %	80 %	83 %	79 %
Engelska	56 %	84 %	84 %	82 %

Variationerna i resultaten mellan 2004 och 2005 kan delvis förklaras genom att underlaget utgörs av relativt få elever och att några få elever då starkt kan påverka de procentangivna resultaten. Av intervjuer med personalen framkommer att skolan har uppmärksammat resultaten i de nationella ämnesproven och analyserat orsaken till bristande måluppfyllelse. I de årskurser med större andel pojkar än flickor syns inga skillnader i resultaten mellan pojkar och flickor i de nationella ämnesproven.

Av intervjuerna med både personal och elever framkommer att eleverna trivs och känner sig trygga i skolan. Mätningar som skolan har genomfört med eleverna visar på god förmåga att ta ansvar och att efterfölja skolans regler. De elever inspektörerna träffade vid inspektionstillfället var engagerade och hade en positiv inställning till sin skola. Vid elevintervjuerna framkommer att kränkningar kan förekomma i form av att eleverna retas. Eleverna menar att de vid dessa tillfällen själva ingriper eller söker vuxenhjälp. Kvalitetsredovisningen för 2004/2005 tar dock upp att arbetsron i de senare årskurserna skulle kunna förbättras. Kommunens föräldraenkät visar också att föräldrarna på Sternöskolan är mer nöjda med trivsel och trygghet i de yngre årskurserna än i de äldre årskurserna.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolan arbetar kontinuerligt med att förbättra elevernas måluppfyllelse avseende kunskapsutveckling samt normer och värden. Skolan bör dock följa upp elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Av skolans lokala arbetsplan framgår att värdegrundsfrågorna ska vara en naturlig del i verksamhetens arbete. Betoningen ligger på vikten av medvetenhet hos personalen och konkreta råd ges till personalen om hur de kan arbeta för att motverka kränkande behandling. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att det från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år. Inspektörerna förutsätter att skolan i sitt fortsatta arbete dels beaktar alla former av kränkande behandling, dels perspektivet att vuxen kan kränka elev och att detta också kommer till uttryck i den nya likabehandlingsplanen. Inspektörerna kunde vid besöken i klassrummen konstatera att värdegrundsfrågorna på ett naturligt sätt genomsyrar verksamheten och att det finns ett gemensamt förhållningssätt hos personalen i detta arbete. I kvalitetsredovisningen 2003/2004 beskrevs ett hårdnande klimat mellan elever. Skolan analyserade resultaten och för att förbättra situationen genomfördes en omorganisation av verksamheten. Intervjuad personal uppger att insatta åtgärder har givit positiva resultat. Inspektörerna bedömer att skolan på ett mycket bra sätt arbetar med att hos eleverna implementera normer och värden i enlighet med målen i läroplanen.

I skolans lokala arbetsplan beskrivs vidare att eleverna ska vara delaktiga i att formulera sina personliga mål, planera arbetet, ta ansvar för och utvärdera sitt arbete. Detta tar sig uttryck i att eleverna har individuella planeringar. Av intervjuer framkommer dock att elevernas möjlighet att påverka är när de olika arbetsuppgifterna skall genomföras. Vidare framgår att elevernas inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer inte ökar med stigande ålder. Inspektörerna bedömer att skolan bör fortsätta utveckla sitt arbete med elevinflytande så att eleverna med stigande ålder och mognad utövar ett reellt inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer.

Förskoleklassen är integrerad i grundskolans årskurs 1 och 2 då de har gemensamma aktiviteter dagligen. Intervjuad personal beskriver att samverkan har berikat verksamheterna. Inspektörerna bedömer att förskoleklassens lokaler stimulerar till lek och fritt skapande. Förskoleklassens barn ges förutsättningar till utveckling och lärande.

På Sternöskolan läggs särskilt stor vikt vid arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Elevvårdsteamet på skolan träffas regelbundet och består av rektor,

specialpedagoger, skolsköterska samt kurator vid behov. Skolan har en handlingsplan där arbetsgång och ansvarsfördelning tydligt framgår. I handlingsplanen beaktas hur stöd ges inom klassens ram, vikten av handledning för lärare samt behovsrelaterad fördelning av resurserna. Skolan utreder också behov av särskilt stöd för barn som har skolbarnsomsorg. Av intervjuer framkommer att de yngre eleverna inte alltid är med i upprättandet av åtgärdsprogram. Inspektörerna bedömer att skolan har mycket goda rutiner för att kartlägga samt sätta in åtgärder för att möta elever i behov av särskilt stöd. Skolan måste ge samtliga elever möjlighet att delta vid utarbetandet av åtgärdsprogram.

Rektorn vid Sternöskolan har pedagogisk bakgrund och har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Av intervjuer med personal framkommer att rektor är väl förtrogen med verksamheten. Under den tid rektorn har arbetat på skolan har det kontinuerligt pågått ett utvecklingsarbete till exempel kring normer och värden (vilket beskrivits ovan i rapporten) och individuella utvecklingsplaner. Detta utvecklingsarbete har lett till ökad måluppfyllelse. Arbetet och skolans måluppfyllelse beskrivs på ett mycket bra sätt i skolans kvalitetsredovisning. Intervjuad personal uppger att de önskar ett fortsatt utvecklingsarbete kring den pedagogiska verksamheten som på ett tydligt sätt leds av rektorn. Inspektörerna bedömer att styrning och ledning fungerar väl samt att skolan bedriver ett bra kvalitetsarbete. Skolan bör fortsätta med det pedagogiska utvecklingsarbetet.

Sammanfattning

Skolan arbetar på ett mycket bra sätt med normer och värden samt med elever i behov av särskilt stöd. Skolan bör dock fortsätta utveckla sitt arbete med elevinflytande så att eleverna med stigande ålder och mognad utövar ett reellt inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer. Skolan måste också ge samtliga elever möjlighet att delta vid utarbetandet av åtgärdsprogram.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

Antalet lärare på skolan är enligt Skolverkets statistik 8,6 per hundra elever, vilket är något högre än rikssnittet. Samtliga i personalen har pedagogisk utbildning. Lärarna används som klasslärare oavsett utbildning. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att i större utsträckning använda de lärare som har specifika ämneskompetenser i sin utbildning till att undervisa i dessa ämnen.

Av intervjuerna med personal på skolan framkommer att det brister i kontrollen av fördelningen av timmar utifrån den nationella timplanen. Då skolan periodvis arbetar tematiskt och integrerar olika ämnen i undervisningen behövs timplanefördelningen tydliggöras så att den garanterade undervisningstiden ges. Inspektörerna bedömer att skolan bör se över sitt arbete med timplanefördelningen så att eleverna erbjuds den garanterade undervisningstiden i samtliga ämnen.

Undervisningen i elevens val syftar enligt grundskoleförordningen till att bredda och fördjupa elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen. Vid intervjuerna

framkommer att det är upp till varje lärare att planera och genomföra elevens val. Ämnet finns inte som enskilt ämne utan utgörs av eget arbete utifrån elevernas individuella planeringar. Inspektörerna bedömer att skolan måste anordna elevens val så att eleverna ges möjlighet att bredda och fördjupa sina kunskaper i ett eller flera ämnen i enlighet med kraven i förordningen.

Av grundskoleförordningen framgår det att svenska som andraspråk skall anordnas om det behövs för elever med utländsk bakgrund och att undervisningen skall anordnas i stället för undervisning i svenska. Vid Sternöskolan är det otydligt vilka elever som får stöd i svenska och vilka som läser svenska som andraspråk. Inspektörerna bedömer att skolan måste anordna svenska som andraspråk som ett eget ämne för de elever som har detta behov.

Skolan har god tillgång till stimulerande lärandemiljöer, både inomhus och utomhus.

Sammanfattning

Skolan har tillgång till personella och materiella resurser för att kunna bedriva en god verksamhet. Vidare bör skolan se över sin timplanefördelning så att eleverna erbjuds den garanterade undervisningstiden i samtliga ämnen.

Skolan måste anordna elevens val och svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Datum	Ort
2006-12-07	Lund

Cecilia Nilsson

Helena Olivestam Torold

Jan V Nilsson